

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ ДО АНГЛОМОВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ ЗАСОБАМИ СИТУАЦІЙНИХ ЗАВДАНЬ

Юрій РОЖКОВ, доктор філософії з філології,
доцент кафедри романо-германських мов і перекладу,
Національний університет біоресурсів і природокористування України, Київ,
Україна

E-mail: yuriev694@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-6830-9130>

Анотація. У статті розглянуті можливості та ефективність використання методу вирішення професійних ситуацій у процесі підготовки майбутніх лікарів ветеринарної медицини до професійної англомовної комунікації. Обґрунтовано доцільність формування фахової комунікації у майбутніх фахівців ветеринарної медицини. З'ясовано суть іншомовної професійної комунікації, яка є невід'ємним складником професійної компетентності сучасного фахівця. Наголошується, що потужний потенціал для розвитку професійної англомовної комунікації має застосування професійних ситуацій – ситуаційних завдань чи проблем, з якими ветеринарний лікар може зіштовхнутися у своїй практиці. Ситуаційні завдання спрямовані на реалізацію таких функцій, як організація пізнавальної та самостійної діяльності, результативна та корекційна функції. Схарактеризовано вимоги до ситуаційної задачі: реальна професійна ситуація; професійний конфлікт, що виникає (спірне питання), напруженість ситуації (можливо, терміновість вирішення), складність і багатозначність проблеми, чіткість опису суб'єктів проблеми або ситуації, багатоваріантність рішень, умови-обмеження. Запропоновано приклади професійних ситуацій, які можуть використовуватись у підготовці до професійної англомовної комунікації майбутніх лікарів ветеринарної медицини на заняттях з англійської мови. З'ясовано, що використання ситуаційних завдань розвиває фахові англомовні комунікативні навички і вміння під професійним кутом зору сприймати вербальну інформацію, самостійно осмислювати, приймати рішення та визначати оптимальні шляхи його реалізації.

Ключові слова: англомовна комунікація, професійна ситуація, ветеринарний лікар.

Актуальність (Introduction). Ветеринарна медицина є глобальною сферою, і ветеринарні лікарі можуть мати можливість працювати за кордоном або співпрацювати з міжнародними організаціями та проектами. В таких випадках вимагається вміння ефективно спілкуватися англійською мовою. Підготовка до професійної англомовної комунікації майбутніх лікарів ветеринарної медицини у закладі вищої освіти є важливою для забезпечення їхньої успішної кар'єри та професійного розвитку. Знання англійської мови допомагає ветеринарам ефективно спілкуватися з

колегами та клієнтами з усього світу, отримувати доступ до сучасної наукової інформації, розширювати професійні можливості і залучатися до міжнародної співпраці.

Аналіз останніх досліджень та публікацій (Analysis of recent researches and publications). Проблема ефективного навчання професійної англомовної комунікації студентів у нелінгвістичних закладах вищої освіти була ключовою у роботах таких науковців: Д. І. Демченко, Г. Р. Кемінь, Ю. М. Лукаш, Ю. В. Юсеф, І. А. Прокоп,

Г. Я. Кітура тощо. Застосування ситуаційних завдань у процесі навчання, їх класифікація, проблемні функції розглядалися в працях психологів і педагогів Г. А. Балла, Г. Д. Бучарова, І. К. Журавльова, З. І. Калмикова, В. В. Ларіонова, А. Н. Леонтьєва, І. Я. Лернера, М. І. Махмутова, А. А. Толстенова, Л. М. Фрідман та ін. Хоча особливості підготовки до професійної англомовної комунікації майбутніх лікарів ветеринарної медицини досліджено в роботі Н. С. Бурмакіної [1], потребує докладнішого вивчення питання застосування професійних ситуацій.

Методи (Methods). Під час роботи над дослідженням нами використано комплекс таких методів, як аналіз, систематизація та узагальнення наукової та методичної літератури.

Результати (Results). Невід'ємним складником професійної компетентності сучасного фахівця є здатність до професійної комунікації іноземною мовою. Особливе місце з-поміж іноземних мов посідає англійська, оскільки «є ключовим інструментом міжнародного спілкування в академічному та професійному житті, засобом доступу до знань, умовою ефективною світової інтеграції та фактором економічного зростання країни» [2]. Головною метою дисципліни «Англійська мова професійного спрямування» (для студентів бакалаврату) та дисципліни «Ділова англійська мова» (для студентів магістратури) на факультеті ветеринарної медицини можна визначити формування здатності майбутнього фахівця до професійної англомовної комунікації, що означає здатність сприймати, відтворювати, продукувати інформацію англійською мовою; відповідно, має «інтегрувати всі види мовленнєвої діяльності: слухання, говоріння, читання, письмо» [3, с. 207].

Потужний потенціал для розвитку професійної англомовної комунікації має застосування професійних ситуацій – ситуаційних завдань чи проблем, з

якими ветеринарний лікар може зіштовхнутися у своїй практиці. Рішення цих завдань вимагає від студентів застосування теоретичних знань, аналізу та критичного мислення, прийняття зважених рішень та вміння застосовувати їх на практиці. Розв'язання багатьох ситуаційних завдань пов'язане з аналізом конкретних ситуацій, які відображають те, що відбувається в професійних сферах. Ситуаційні задачі спрямовані на реалізацію функцій, як організація пізнавальної та самостійної діяльності, результативна та корекційна функції.

Суть застосування методу ситуаційної проблеми у навчальному процесі полягає в тому, що кожен студент чи група пропонують різні варіанти вирішення проблеми, виходячи з наявних знань, реального досвіду та інтуїції. Кожна ситуація, зазвичай, має кілька варіантів рішення. У ході розбору в групах об'єднаними зусиллями відбувається пошук та вибір найоптимальнішого рішення. Отже, хід заняття вирішення ситуаційної проблеми виглядає так:

1. Організаційний етап.

Викладач знаходить ситуацію, додаткові матеріали, визначає місце заняття у системі дисципліни, завдання заняття.

2. Вступний етап.

На цьому етапі відбувається залучення студентів у розгляд реальної ситуації.

2.1. Введення у проблему.

2.2. Знайомство із ситуацією.

2.3. Глосарій, словник.

3. Аналітичний етап.

3.1. Етапи.

- вступне слово педагога; розподіл студентів за групами (3-4 студенти у кожній групі); організація роботи у групах: короткий переказ студентами вивчених матеріалів та їх обговорення; виявлення проблемних аспектів; визначення промовців.

- Перший етап дискусії – розбір проблемних моментів у групах, пошук рішень. Після ознайомлення студентів

із ситуацією починається їх аналіз у групах. Ця процедура вироблення рішення, що становить сутність методу, має тимчасове обмеження, яке визначає викладач. Результативність групової роботи з аналізу забезпечується шляхом руху за певним алгоритмом:

- аналіз необхідно розпочинати з виявлення формулювання проблеми;
 - вироблення різних рішень ситуації – альтернатив;
 - вибір кращого рішення з урахуванням аналізу позитивних і негативних аспектів, і навіть аналізу необхідних ресурсів, необхідні вирішення проблеми;
 - розробка програми дій.
- Другий етап дискусії:
- подання результатів аналітичної роботи,
 - дискусія у групі,
 - обговорення знайдених рішень.

3.2 Заключна презентація результатів аналітичної роботи (студенти можуть дізнатися та порівняти кілька варіантів вирішення однієї проблеми).

4. Підбиття підсумків.

• Підсумковий виступ викладача – аналіз ситуації.

- Оцінка викладачем студентів.

Узагальнений досвід вивчення ситуаційних задач дозволяє навести їх наступні приклади, які можуть використовуватись у підготовці до професійної англійської комунікації майбутніх лікарів ветеринарної медицини на заняттях з англійської мови.

1. Ситуація: "Алергічна реакція у кішки". Опис: власник кішки прийшов до вас зі скаргами на висип і свербіж у своєї кішки. Вам потрібно ставити власнику питання про симптоми, проводити огляд тварини, виключати інші можливі причини, обговорювати можливі алергени та рекомендувати методи лікування та контролю алергічної реакції.

2. Ситуація: "Операція на травмованій лапі у собаки". Опис: вам надається медична карта собаки, яка отримала травму на одній із лап. Ваше завдання полягає в тому, щоб ставити

власнику питання про травму, проводити огляд, пропонувати методи діагностики (наприклад, рентген), розглядати можливості лікування (хірургічне чи консервативне) та обговорювати прогнози та реабілітацію.

3. Ситуація: "Визначення причини втрати ваги у кішки". Опис: власник кішки звернувся до вас зі скаргою на значну втрату ваги своєї кішки. Ваше завдання полягає в тому, щоб провести інтерв'ю з власником, щоб з'ясувати, як довго триває втрата ваги, ставити питання про поведінку та апетит кішки, пропонувати методи діагностики (наприклад, аналізи крові, зразки калу), обговорювати можливі причини (наприклад, захворювання щитовидної залози, паразитарні інфекції) та рекомендувати лікування.

4. Ситуація: "Обробка рани у коня". Опис: вам надається випадок з конем, який має глибоку рану на нозі. Ваше завдання полягає в тому, щоб оцінити травму, обговорити та рекомендувати заходи з очищення та обробки рани, запропонувати методи знеболювання, розглянути можливі ускладнення (наприклад, інфекція), та надати інструкції щодо догляду та подальшої реабілітації коня.

5. Ситуація: "Діагностика та лікування захворювання у птиці". Опис: вам надається випадок з птицею, у якої спостерігаються симптоми хвороби, такі як апатія, втрата апетиту та зміна поведінки. Вам потрібно ставити запитання власнику про симптоми та оточення птиці, проводити фізичний огляд, розглядати можливі діагнози (наприклад, респіраторні інфекції, травні проблеми), пропонувати лабораторні дослідження (наприклад, аналізи крові, зразки калу) та рекомендувати методи лікування та профілактики.

6. Ситуація: "Обстеження та діагностика собаки з підвищеною температурою". Опис: Вам надається медична карта собаки з інформацією про підвищену температуру. Ваше завдання по-

лягає в тому, щоб ставити власнику питання про симптоми, проводити дослідження, пропонувати можливі діагнози та призначати відповідні лабораторні дослідження або лікування.

Це лише невеликий перелік можливих ситуацій, які можуть використовуватись у англомовній підготовці ветеринарів. Реальні випадки та ситуації у ветеринарії можуть бути різноманітнішими та складнішими.

Висновки і перспективи (Conclusions and perspectives). Отже, ефективність підготовки майбутніх лікарів ветеринарної медицини до англомовного професійного спілкування може бути значно підвищена, якщо в процесі навчання використовувати ситуативні завдання, створюючи активну, продуктивну, рефлексивну взаємодію між суб'єктом навчального процесу та освітнім середовищем. Перспективою подальших досліджень є розробка ситуативних завдань для підготовки до професійної англомовної комунікації майбутніх фахівців ветеринарної медицини.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Бурмакіна Н. С. Особливості підготовки до професійної англомовної комунікації майбутніх лікарів ветеринарної медицини у закладі вищої освіти. Інноваційна педагогіка. 2019. Випуск 18(1). С. 87-90.

2. Концептуальні засади державної політики щодо розвитку англійської мови у сфері вищої освіти: проєкт МОН України. URL: <https://www.businesslaw.org.ua/konceptualni-zasady-derjavnoi-politykyschodo-rozvytku-angliiskoi-movy>

3. Панасенко Є.О. До проблеми професійної англомовної комунікації публічних управлінців в Україні. Держава та регіони. Сер. Державне управління. 2018. Вип. 1. С. 205–208.

4. Matkarimova D. S. Technology design case studies in the content of practical training. Journal of Young scientist. 2012. 4. 437 p.

REFERENCES:

1. Burmakina N. S. (2019). Osoblyvosti pidgotovky do profesiinoi anglo-movnoi komunikatsii maybutnih likariv veterynarnoi medytsyny u zakladi vyschoi osvity [Peculiarities of training future veterinarians for professional communication at the universities]. Innovational pedagogics. Issue 18(1). P. 87-90.

2. Kontseptualni zasady derzhavnoi polityky schodo rozvytku angliiskoi movy u sferi vischoi osvity: proekt MON Ukrainy [Conceptual framework of State policy for English language development in higher education sphere]. URL: <https://www.businesslaw.org.ua/konceptualni-zasady-derjavnoi-politykyschodo-rozvytku-angliiskoi-movy>

3. Panasenko Ye.O. (2018). Do problemy profesiinoi anglo-movnoi komunikatsii publichnykh upravlintsiv v Ukraini [On the issue of professional English communication of public managers in Ukraine]. State and regions. Series: Public administration. Issue. 1. P. 205–208.

4. Matkarimova D. S. (2012). Technology design case studies in the content of practical training. Journal of Young scientist. 4. 437 p.

TRAINING FUTURE VETERINARIANS FOR THE ENGLISH PROFESSIONAL COMMUNICATION BY MEANS OF SITUATIONAL TASKS

Yuriy ROZHKOV

Abstract. *The article examines the possibilities and effectiveness of using the method of solving professional situations in the process of preparing future doctors of veterinary medicine for professional English-language communication. The expediency of the formation of professional communication for future veterinarians is substantiated. The essence of foreign language professional communication, which is an integral component of the professional competence of a modern specialist, is clarified. It is emphasized that a pow-*

erful potential for the development of professional English communication has the application of professional situations (situational tasks or problems that a veterinarian may face in his/her practice). Situational tasks are aimed at the implementation of such functions as the organization of cognitive and independent activities, effective and corrective functions. The requirements for the situational tasks are characterized by: a real professional situation, emerging professional conflict (controversial issue), tension of the situation (perhaps the urgency of the solution), complexity and ambiguity of the problem, clarity of description of the subjects of the problem or situation, multivariate solutions, limiting conditions. Examples of professional situations that can be used in the preparation for professional English communication of future veterinarians in English language classes are offered. It was found that the use of situational tasks develops professional English-speaking communication skills and the ability to perceive verbal information from a professional point of view, to independently interpret, make decisions and determine optimal ways of its implementation.

Key words: *English communication, professional situation, veterinarian.*